

Vinnulívið kann ikki liva við høga el-prísinum

Landsstýrið eigur at áleggja SEV at útvega vinnuni elorku fyri ein prís, sum kann sammetast við prísinn í grannalondunum, sigur Føroya Ídnaðarfelag sum eisini heldur, at oljugjaldið skal takast av

Momsur — yvirgangsskipan

Tað er longu greitt, at eitt av krøvunum hjá EF í samband við eina handilsavtalu er, at vit istaðin fyri núverandi tollskipan, innføra eina MOMS-skipan, sum ikki ger mun á føroyskari framleiðslu, og verum, framleiddar í EF. Ein slík skipan flytir toll og avgjöld frá framleiðslu-löndum beinleiðis til endaliga brúkaran av vøruni.

Sum er, gjalda virkir toll av m.a. iløgum og eykalutum. Eftir at MOMSUR er innførdur, í seinasta lagi 1. januar 1993, fellur hesin tollur burtur, og fleiri virkir verða soleiðis betri kappingarfør.

Tey virkir, sum gera iløgur nú, noyðast at gjalda toll av hesum iløgum, meðan tey, sum bíða til eftir 1. januar 1993, sleppa frá. Vandi er tí fyri, at iløgur og menning av vinnuni steðgar upp hetta tíðarbil, og tað hevur vinnan ikki ráð til. Bráneyðugt er tí, at Landsstýrið longu í heyst finnur fram til eina yvirgangsskipan frá núverandi tollskipan til MOMS-skipan, og kunnar vinnuna um hesar ætlanir.

Afturrindan av tolli

Ein stórus partur av iløgum í vinnuna er gjørdur í seinna helvt av áttati-árunum, og 100-tals milliónir goldnar í tolli av hesum iløgum. Hesar eykabyrðar tyngja munandi um kapitaltøknadina hjá føroysku vinnuni. Havast skal í huga, at vinnan í Føroyum nú kemur at kappast við virkir í EF, sum ikki hava gildið ein slíkan toll.

Tað verður tí neyðugt, at ein partur av hesum tolli verður afturgjaldin vinnuni á einhvønn hátt, møguliga úr oljugrunninum, sum vinnan eigur sín bróðurpart av. Hugsað eigur at verða um hetta í

komandi figgjarglóg, og ein ætlan eigur at verða gjørd í heyst, soleiðis, at vinnan veit, hvussu hon skal disponera.

Oljugjaldið

Ídnaðarfelagið hevur fyrr gjørt vart við skeivleikarnar í lógini um serligt avgjald á olju. Ongu aðrastaðni í okkara parti av heiminum rindar framleiðandi vinnan avgjald av olju. Vit fara tí at heita á landsstýrið um at bera so í bandi, at henda lóg verður broytt soleiðis, at vinnan sleppur undan hesum gjaldi, men fær møguleika at keypa olju fyri sama prís, sum vinnan í grannalondum okkara.

El-prísir

El-prísirnir í Føroyum eru millum teir hægstu í heiminum, samstundis sum góðskan er vánalig. Sleppur SEV undan oljugjaldinum og undan at gjalda toll av eykalutum og ilögum, kann prisurin kanska lækka eini 17-20 oyru pr. kwh. Hetta munar kortini litið, og føroyska vinnulívið fer framvegis at hava ein el-prís, sum er 3-4 ferðir hægri, enn vinnan í EF-londunum, sum gerast okkara týðningarmestu kappingarneytar. Í Føroyum er lítill munur millum el-prísinn hjá privata brúkaranum og vinnulivinum, meðan hesin munurin vanligi er munandi størri í grannalondunum, har statskassin samstundis fær munandi inntøkur av privat elnýtsluni.

Í samgonguskjalinum verður havt á munni, at føroyska vinnulívið ikki skal hava hægri orkuprísir, enn vinnulívið í teimum londum, vit kappast við. Høgu orkuprísirnir eru ein tung eykabyrð hjá føroysku vinnuni og beinleiðis lemjandi fyri ávísar partar av ídnaðinum. Ídnaðarfelagið fer at heita á ráðandi myndugleikar um at føra skilagóðu orðini í sam-

gonguskjalinum út í lívið. Fyrst og fremst við at áleggja SEV at útvega vinnuni elorku fyri ein prís, sum kann sammetast við prísinn í grannalondunum í EF og við at avtaka oljugjaldið.

Játtanin til Menningargrunnin

Játtanin til Menningargrunnin er í galdandi figgjarglóg skerd við 5 mill. kr. í mun til figgjarglógina fyri 90. Tað er kunnugt, at

Kappingarføri hjá føroysku vinnuni má betrast og umfatandi rationaliseringar mugu gerast fyri at vit kunnu standa okkum í kappingini við úrheimin. Hetta heldur Føroya Ídnaðarfelag sum hevur sent politisku myndugleikunum skriv har felagið ger vart við ymiskt, sum landsstýrið, eftir felagsins hugsan, eigur at taka hædd fyri í samband við figgjarglógina fyri 1992.

El-orkuprísurin í Føroyum er alt ov høgur, heldur Ídnaðarfelagið

Hjálpargrunnurin ímóti alkoholmisnýtslu

Gjørt verður kunnugt, at umsóknir um stuðul fyri fyrra hálvár 1991 úr Hjálpargrunninum ímóti alkoholmisnýtslu skulu sendast landsstýrinum nú.

Endamál grunsins er at veita stuðul til tiltøk, sum verða mett egnað at minka um alkoholmisnýtslu ella kunna linna um árin av alkoholmisnýtslu hjá viðkomandi sjálvum og hjá avvarðandi. Í undantaksfórum kann misnýtsla av øðrum evnum javnstíllast við alkoholmisnýtslu.

Sum dømi kunnu nevast:

- 1) gransking av alkoholmisnýtslu og árin hennara, og um viðgerð av alkoholmisnýtslu,
- 2) rakstur av varnardi virksemi til stuðul og vegleiðingar,
- 3) kanning av viðurskiftum í Føroyum ella í serligum førum uttanlands,
- 4) eftirútbúgving av fólki, ið starvast á økinum,
- 5) upplýsingarvirksemi.

Umsóknarbløð og reglugerð fyri Hjálpargrunnin ímóti alkoholmisnýtslu fæst við at venda sær til:

Landsskrivstovuna
Postboks 64,
110 Tórshavn
Tlf. 11080

Seinasta freist at søkja er hin 1. august 1991.

Landsskrivstovan, 17. juni 1991

S & K

Límafundur verður í skrivstovuhølum felagsins, Traðarvegur 20, 24.6.91 kl. 19.00.

- Fundarskrá: 1. Frágreiðing frá sáttmálanum.
2. Ymiskt.

NEVNDIN

Samanumtikið

Broytingarnar, Ídnaðarfelagið her hevur nevnt, kunnu kanska tykjast at minka um inntøkur Landskassans í fyrsta umfari. Men hesin peningur kemur ivaleyst fleiri ferðir aftur, tí grundarlagið undir einum og hvørjum samfelag er eitt sunt og kappingarført vinnuliv, sum virkar eftir teimum reglum, marknaðarbúskapurin setur.

Bráneyðugt er, at farið verður til verka nú, so

vinnan kann brúka tað stuttu tíð, eftir er til 1. januar 93, at umstilla seg til nýggju treytirnar at virka undir. Ídnaðarfelagið heitir á okkara politikarar um at lata hugtakið kappingarføri liggja sera frammalaga í huganum, tí figgjarglógin fyri 92 verður viðgjørd, og kósinn sett móti størri kapping og tættari samskipti við grannalondini, skrivur Føroya Ídnaðarfelag til lögting og landsstýri.